

AGENCIJA ZA KONTROLU I OBEZBEDJENJE
KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA - PODGORICA

Primljeno: 22.04.2019				
Org. jed.	Klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
02-631/19		37/3		

AGENCIJA ZA KONTROLU I OBEZBEDJIVANJE
KVALITETA VISOKOG OBRAZOVANJA
PODGORICA

Odlukom Agencije za kontrolu i obezbedjivanje kvaliteta visokog obrazovanja br. 02-631/19-38/2 od 22.03.2019 godine, imenovana je Komisija za akreditaciju studijskih programa osnovnih akademskih studija „**Poslovni menadžment**“, „**Poslovno-klinička psihologija**“ i akademskih master studija „**Poslovni menadžment**“ na Fakultetu za poslovni menadžment u Baru u sastavu:

1. **Prof. dr Janko Radulović, predsjednik Komisije,**
2. **Prof. dr Milanko Čabarkapa, član Komisije**
3. **Prof. dr Rajko Gnjata, član Komisije**

Komisiji je dat ozbiljan zadatak da izvrši analize dostavljenih zahtjeva:

- **Zahtjev o akreditaciji osnovnih studija „Poslovni menadžment“ na Fakultetu za poslovni menadžment,**
- **Zahtjev za akreditaciju osnovnih studija „Poslovno-klinička psihologija“ na istom Fakultetu i**
- **Zahtjev za akreditaciju master akademskih studija „Poslovni menadžment“ na istom Fakultetu.**

Komisija je u obavezi da pripremi posebne izveštaje o akreditaciji navedenih studijskih programa uzimajući u obzir svu dostavljenu relevantnu dokumentaciju ali i svoje utiske i zaključke stečene kroz neposredan uvid u činjenično stanje. U dostavljenim izveštajima o ocjeni kvaliteta ovih studijskih

programa, Agenciji se mora predložiti i stav Komisije o uskladenosti ovih programa sa profesionalnim potrebama, zahtjevima tržišta rada i usvojenim standardima i kriterijumima

Detaljnou analizou Zahtjeva za akreditaciju akademskih osnovnih studija „Poslovni menadžment“ kao i priložene dokumentacije Komisija ocjenjuje da su ponudjeni materijali kvalitetno pripremljeni i da pružaju obilje informacija o radu i aktivnostima na Fakultetu za poslovni menadžment u Baru.

Polazeći od odredbi Pravilnika o standardima i normativima za akreditovanje studijskih programa osnovnih studija, Komisija za akreditaciju Agenciji za kontrolu i obezbjeđivanje kvaliteta visokog obrazovanja, podnosi sjedeći

IZVJEŠTAJ

1.Uvod

Komisiji su bili dostupni obimni materijali vezani za ovu problematiku kao i važeća zakonodavna regulativa iz ove oblasti tako da je sačinjena sledeća analiza po pojedinim segmentima.

Opšti podaci o visokoškolskoj ustanovi

Fakultet za poslovni menadžment u Baru osnovan je marta 2005 godine kao privatna visokoobrazovna ustanova sa svojstvom pravnog lica, registrovana kod Privrednog suda u Podgorici. Sjedište Fakulteta je u Baru, ulica Maršala Tita br.7.

Fakultet je akreditovan i licenciran 2005 godine za studijske programe osnovnih trogodišnjih, akademskih studija: Menadžment u finansijskom poslovanju; menadžment u carini, špediciji i osiguranju; Menadžment u poslovno-civilnoj bezbednosti; Poslovna informatika. Fakultet je 2006 godine akreditovan i licenciran i za nove studijske programe: Poslovno-pravni engleski jezik i poslovna psihologija. Akreditovanje i licenciranje su izvršili Savjet za visoko obrazovanje i Ministarstvo prosvete Crne Gore.

Fakultet za poslovni menadžment ostvaruje osnovnu djelatnost realizacijom akreditovanih i licenciranih studijskih programa u skladu sa zakonom i važećim pravilima studiranja na svim nivoima studija, zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa kredita (ECTS-European Credit Transfer System). Fakultetu je omogućeno da može realizovati studijske programe u saradnji sa domaćim i sa inostranim ustanovama u skladu sa zakonom i drugim propisima. Takav oblik organizovanja nastave omogućuje Fakultetu da za realizaciju usaglašenih zajedničkih programa sa stranim institucijama, sprovodi programe dvojnih diploma.

Fakultet obavlja sledeće djelatnosti: obrazovanje u oblasti primijenjenih društvenih, prirodnih i tehničkih nauka (80325); izdavačka djelatnost (22910); djelatnost biblioteke (92511), Ispitivanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja (74130); računovodstveni i knjigovodstveni poslovi kontrole, konsalting i menadžment posla (74140) kao i druge stručne poslove koji služe djelatnosti upisanoj u registar, u manjem obimu i povremeno.

Kako je visoko obrazovanje osnov za razvoj društva na bazi znanja, misija Fakulteta je da kroz obrazovanje, naučnoistraživački rad i učešće u razvoju društvene zajednice i druge aktivnosti obezbijedi najviše standarde za sticanje znanja i vještina u skladu sa planovima i programima studija. Radi ostvarivanja svoje misije Fakultet je trajno opredijeljen ka unapredjivanju kvaliteta studija kako bi bio što čvršće integrisan u jedinstveni Evropski prostor visokog obrazovanja. Otuda su svi studijski programi, na svim nivoima studija organizovani po Bolonjskom konceptu.

Fakultet za poslovni menadžment je uspostavio saradnju sa više ustanova visokog obrazovanja iz okruženja: Univerzitet "Union Nikola Tesla" iz Beograda i Fakultet za pravne i poslovne studije "Dr Lazar Vorkapić" iz Novog Sada. Od ranije datira uspostavljena saradnja između Fakulteta i Opštine Bar, Uprave carina Crne Gore, Crnogorske komercijalne banke, Centralne banke CG, Luke Bar, Uprave policije, Jadroagenta Bar, agencije za nacionalnu bezbednost CG, Aerodroma CG, Lovćen osiguranja i drugih institucija.

Organizaciona struktura i djelatnost Fakulteta za poslovni menadžment je **uporediva** sa studijskim programima Fakulteta za pravne i poslovne studije "Dr

Lazar Vorkapić" iz Novog Sada i Beogradskom bankarskom akademijom, što je veoma značajno za dalji organizovan rad Fakulteta.

Fakultet je imao prvu reakreditaciju programa osnovnih studija 2009 godine na period od pet godina za programe: Menadžment u finansijskom poslovanju; Menadžment u carini, špediciji i osiguranju; Menadžment u poslovno-civilnoj bezbednosti i Poslovna psihologija. Tada nijesu reakreditovani studijski program: Poslovna informatika i Poslovno-pravni engleski jezik jer u periodu od akreditacije do dobijanja licence, nije bilo kandidata zainteresovanih za upis ovih studijskih programa.

Druga reakreditacija osnovnih akademskih studija na ovom Fakultetu je izvršena 2014 godine za iste studijske programe u upravljanju i odlučivanju

Principi na kojima se zasniva djelatnost Fakulteta za poslovni menadžment su: poštovanje akademskih sloboda; organizaciona autonomija; poštovanje ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih vidova diskriminacije; uvažavanje humanističkih i demokratskih vrijednosti nacionalne i evropske tradicije; uskladjivanje sa evropskim sistemom obrazovanja; afirmacija inovativnosti i konkurencije obrazovnih i istraživačkih usluga radi višeg kvaliteta i efikasnosti visokog obrazovanja; učešće studenata u upravljanju i odlučivanju o poslovima nastave i uspješnosti studiranja; jedinstvo procesa nastave i naučnoistraživačkog procesa; obezbeđivanje resursa za potreban nivo kvaliteta; otvorenost prema javnosti; obezbeđivanje znanja i vještina bitnih za okruženje; obezbeđivanje efikasnosti studiranja i kvaliteta od interesa za širu zajednicu...

Saglasno Strategiji o obezbeđivanju kvaliteta, Zakonu o visokom obrazovanju, Strategiji razvoja visokog obrazovanja u Crnoj Gori i navedenim principima definisani su i strateški ciljevi razvoja Fakulteta za poslovni menadžment.

Planirano je da nastava na osnovnim akademskim studijama POSLOVNI MENADŽMENT otpočne u narednoj školskoj 2019/20 godini što bi moglo biti realno i ostvarivo imajući u vidu obim prethodno započetih i realizovanih aktivnosti.

Prema navedenim normama iz Zakona o visokom obrazovanju i Pravilniku o upisu studenata Fakultet raspisuje konkurs za upis za prijem broja studenata utvrdjen licencom. Konkurs se može ponoviti ako se ne prijavi dovoljan broj u prvom roku. Procedure za upis su transparentne a sa studentima se potpisuje Ugovo o studiranju.

Na osnovne akademske studije se mogu upisati, u skladu sa principima Bolonjske deklaracije, a koji poštuje i primenjuje Fakultet za poslovni menadžment, kandidati koji su stekli diplomu četvorogodišnjeg (IV-1) srednjoškolskog obrazovanja. Svi prijavljeni kandidati za upis imaju jednak tretman a sve procedure su jasno definisane, počev od prijema dokumenata do utvrdjivanja konačne rang liste.

Fakultet za poslovni menadžment ima sva akta koja su neophodna za uspješno praćenje i realizaciju nastavnog procesa na osnovnim akademskim a i višim nivoima studija (Statut Fakulteta, odluke Upravnog odbora, odluke Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta, Pravilnik o uslovima, kriterijumima i postupku upisa na osnovne studije, Pravilnik o studiranju na osnovnim studijama, Nastavni plan i program sa informacionim listama za sve nastavne discipline, Pravilnik o ispitivanju i ocjenjivanju i dr.

2. Organizaciona struktura I institucionalna organizovanost

Analizom studijskih programa može se konstatovati da se osnovna znanja i kompetencije ogledaju prevashodno kroz:

- osposobljavanje kandidata za kvalitetno procenjivanje stanja u finansijskim oblastima na raznim nivoima, izrada planova, analiza, predlaganje rješenja itd,
- sticanje potrebnih vještina u metodologiji istraživanja pojava i procesa,
- sticanje novih savremenijih teorijskih, strucnih i praktičnih znanja i vještina iz finansija i drugih oblasti, potrebnih znanja iz djelokruga teorije i prakse u ovim oblastima koje pokriva studijski program,
- osposobljavanje za razvoj kritičkog mišljenja i praktičnog postupanja pri rešavanju relevantnih problema,

osposobljavanje za praćenje savremenih teorijskih, praktičnih i tehničko-tehnoloških tokova i dostignuća u finansijama i drugim oblastima, itd.

Komisija konstatuje da koncipirani studijski programi u potpunosti obezbeđuju znanja, kompetencije i vještine, neophodne budućim profesionalcima u ovim oblastima zato što su structure studijskih programa i srazmjere između fundamentalnih i ostalih disciplina dobro izbalansirane. Takođe, eventualne buduće korekcije, koje može da nametne praksa i potrebe mobilnosti studenata ili međunarodne uporedivosti nastavnih programa, je moguće izvršiti unutar dozvoljenog limita od 30 ECTS. To je dozvoljena intervencija na dogradnji programa bez dodatne akreditacije.

3.Podaci o osnovnom studijskom programu "Poslovni menadžment"

Osnovni studijski program akademskih studija "Poslovni menadžment" čine tri modula i to:

Modul – 1: **FINANSIJSKI MENADŽMENT**

Modul – 2: **MENADŽMENT U CARINI I ŠPEDICIJI**

Modul – 3: **BEZBJEDONOSNI MENADŽMENT**

Preko modula **FINANSIJSKI MENADŽMENT** treba da se omogući sticanje diploma Bachelor u oblasti finansija, što predpostavlja da tome prethodi kompetentno, kvalitetno, stručno i cjelovito obrazovanje i osposobljavanje studenata za raznovrstne poslove iz ove oblasti.. Ovaj studijski program treba da osposobljava kandidate za kvalitetno menadžersko angažovanje u oblasti finansija u velikom broju finansijskih ustanova (banke, osiguravajuća društva itd), državnih organa, institucija, preduzeća u oblasti energije, transporta, poštanskih usluga, državne uprave, policije, vojske, carina itd. Nosioци diploma osnovnih akademskih studija iz oblasti finansija mogu da nastave naučnoistraživački rad u obrazovnim i istraživačkim institucijama i drugim institucijama imajući u vidu njihovu osposobljenost i kompetentnost, Valja istaći da nakon akademskih osnovnih studija Poslovni menadžment, modul Finansijski menadžment, kandidatima je omogućeno usavršavanje na master studijama(3+2).

ističemo da je svrha studijskog programa Poslovni menadžment, modul Finansijski menadžment uskladjena sa opstom misijom i ciljevima radi pružanja teorijskog i primijenjeno-praktičnog obrazovanja čime se doprinosi povećanju broja stanovnika sa visokim obrazovanjem. Kvalitetom studijskog programa se podižu profesionalne kompetencije stručnih kadrova i doprinosi razvoju u organizacionom i funkcionalnom smislu.

Modul 2-MENADŽMENT U CARINI I ŠPEDICIJI, kao dio osnovnog akademskog programa Poslovni menadžment ima za cilj da studentima ponudi neophodna teorijska i praktična znanja o špediciji, ovladaju konkretnim vještinama, tehnikama i metodama koje se odnose na rješavanje poslova i zadataka u oblasti carine, špedicije i osiguranja kao funkcionalne cjeline. Studenti treba da se upoznaju sa savremenim trendovima, rješenjima i dostignućima u carinskom poslovanju a da ovladaju postupcima, tehnikama i procedurama vezanim za izvozne, uvozne i tranzitne procese. Studenti treba da se osposobe da samostalno ili kroz timski rad budu upoznati i ovladaju organizacijom transportnih i drugih logističkih poslova koji prate domaće i inostrane uvozno-izvozne tokove, lance snabdijevanja itd.

Pozitivno je to što je studijskim programom dat akcenat na osposobljavanje studenata za samostalno obavljanje poslova carinjenja robe, špedicije i osiguranja ali, takodje, na osposobljavanje studenata za poslove posredovanja ugovaranja i prodaju osiguranja u različitim sektorima. Takodje, bitno je da studenti budu obučeni za procjenu rizika, pripremu potrebne dokumentacije, obračun premija osiguranja i sl., ali i da budu osposobljeni da utvrde rizik i obim rizika i likvidaciju štete u osiguranju.

Modul 3 – BEZBEDNOSNI MENADŽMENT, kao dio studijskog programa Poslovni menadžment ima cilj da bude baziran na kompetencijama koje studenti treba da razviju tokom studija, odnosno na znanju koje se stiče kroz izbalansiran odnos nastavničkih sadržaja različitih disciplina, teorijske i praktične nastave i prakse. Radi se o specifičnostima u obavljanju poslova u oblasti bezbjednosti tako da student pored teorijskih znanja mora ovladati i odgovarajućim vještinama koje podrazumijeva profesionalno obavljanje poslova bezbednosti. Cilj studijskog

programa je da se uspostavi izbalansiran odnos između teorijskih i praktičnih znanja i vještina kako bi se zaokružio set disciplina ovog zanimanja.

Reorganizacijom i osavremenjavanjem studijskih programa trogodišnje studije Poslovnog menadžmenta, koje se trebaju realizovati kroz tri navedena modula, studentima se pružaju zaokružena znanja iz ovih oblasti i pripremaju ih za tržište rada.

Komisija ističe da Studijski program Poslovni menadžment sa tri modula: Finansijski menadžment, Menadžment u carini i špediciji i Bezbednodni menadžment ima jednu veoma značajnu karakteristiku koja se ogleda u tome da svi moduli imaju set zajedničkih disciplina po godinama a da se onda dopunjuju po modulima onim disciplinama koje su specifične za pojedine module.. Na prvoj godini studija to su bitne fundamentalne discipline: Uvod u ekonomiju, Osnovi menadžmenta, Uvod u pravo, Sociologija, Poslovni jezik 1 i 2, Osnovi računovodstva, Osnovi informacionih sistema i tehnologija, Matematika za ekonomiste i Poslovna psihologija. Na drugoj godini studija zajednički predmeti su: Osnovi marketinga, Ekonomika preduzeća, Ekonomska statistika, Poslovni engleski jezik 3 i 4, Poslovno pravo, Stregijski menadžment, Osnovi preduzetništva i Javne i monetarne finansije. Na trećoj godini studija zajednički predmeti su: Medjunarodni ekonomski odnosi, menadžment ljudskih resursa, Principi tržišne ekonomije i Operaciona istraživanja.

Ponudjeni nastavni programi su savremeni i, što je veoma važno, praktično primenljivi a čime je stvorena osnova za efikasno školovanje stručnjaka za oblasti finansija, carina i špedicije i oblast bezbednosti, ali i za njihov budući razvoj. Konceptija ovog studijskog programa traži i odgovarajući, nov pristup u njegovoj realizaciji, dobra koordinacija u radu sa studentima kako bi se nastavni sadržaji što efikasnije realizovali u skladu sa potrebama i usvojenim principima.

Kako se navodi u ponudjenom materijalu za akreditaciju, nastavu će na Fakultetu za poslovni menadžment izvoditi poznati profesori iz zemlje i inostranstva kao i poznati i potvrđeni naučnici i pedagozi iz oblasti finansija, carina i špedicije i oblasti bezbednosti. Komisija ocenjuje da se radi o autoritetima u pomenutim oblastima koji će uspješno kombinovati i implementirati teoriju i praksu u

nastavnom i obrazovnom procesu a da će to biti od neprocenjive koristi za razvoj stručnjaka u ovim oblastima koje treba osposobljavati za rješavanje mogućih teorijskih i problema realne prakse.

Komisija sugeriše organizatorima nastavnog procesa da imaju u vidu srazmjerno opterećivanje realizatora nastavnih programa kako bi se ovi savremeni i praktično primenljivi nastavni programi efikasno i uspješno realizovali.

Analiza potreba za obrazovanjem kadra

Akademski studij Poslovni menadžment nudi obrazovni profil sa izbalansiranim odnosom teorijskih i praktičnih znanja i kompetencija tako da treba očekivati da bude atraktivan i privlačan studentima a da će oni moći lakše da dodju do posla na berzi rada. Brzi globalni ekonomski razvoj i tokovi globalizacije uslođavaju tokove finansija koji imaju cikličnost zbog različitih uzroka. Finansijski tokovi kod nas ne mogu ostati po strani i neutralni od takvih gibanja tako da je sve veća potreba za stručnjacima koji su stekli kompetencije za profesionalno obavljanje finansijskih poslova ne samo u oblasti izvršne vlasti već i u različitim privrednim društvima. Nova dinamika razvoja uslođjava odgovarajući nadzor nad stabilnošću finansijskih tokova tako da je neophodno unapređivanje kvaliteta u oblasti obrazovanja za oblast finansijakog poslovanja odnosno povećanje kompetencija studenta kako bi bili osposobljeni za rješavanje mogućih problema i finansijskih prijetnji. Imajući u vidu ove tokove može se očekivati sve veća potražnja za stručnjacima koji ovladaju ove modernije studijske programe.

Slične tendencije se mogu očekivati kada je u pitanju porast tražnje za stručnjacima profesionalcima za oblast carina i špedicije, ali i oblast bezbednosti. Porast obima robnih tokova je dobra šansa da što veći broj profesionalaca za oblast carinskog poslovanja, za ažurno praćenje i carinjenje, osiguravanje roba itd. Takvo bujanje robnih tokova uslođjava porast špediterskih usluga, usluga carinjenja i osiguranja, tako da je realno očekivati porast tražnje za stručnjacima koji su prošli ove studijske programe.

Treba očekivati da predloženi nastavni planovi i programi po modulima budu atraktivni mladim ljudima jer im se nude moderna osnovna temeljna znanja i

oblasti finansija, caruna, špedicije i bezbednosti. Tako koncipirani program mogu da odgovore potrebama društva koje je u tranziciji i koje se brzo razvija. Znanje stečeno na ovim studijskim programima dopriniće efikasnosti finansijskih i drugih tokova, lakše i efikasnije odvijanje cerinskih, špediterskih poslova, poslova osiguranja i bezbednosti, čime se jača konkurentnost naše privrede. Svakako da su ovi tokovi u direktnoj vezi sa tražnjom za stručnjacima iz ovih oblasti.

Za realizovanje predloženog studijskog programa Poslovni menadžment povoljna je okolnost što se dio nastave može realizovati uz konstruktivnu saradnju i pomoć partnerskih institucija, što je u skladu sa mobilnošću i nastavnika i studenata.

4. Studenti

Pripremanjem modernog studijskog programa Poslovni menadžment stvaraju se preduslovi da se u radu sa studentima realizuju kvalitetni nastavni sadržaji ali i obogate forme rada sa njima kao što su interaktivnost, seminari, vježbe, radionice. Bitno je da student bude u centru obrazovnog procesa, da se novim načinom rada postigne stalno i aktivno učešće studenata u obrazovnom procesu..

Broj novoupisanih studenata treba da omogući kvalitetno izvođenje nastave, praćenje realizacije nastavnog plana i programa od strane samih studenata.

Upis studenata na osnovne studije je definisan Pravilnikom o uslovima, kriterijumima i postupku upisa u prvu godinu osnovnih akademskih studija. Upis se obavlja u junu, julu i avgustu, zavisno od priliva studenata. Postupak upisa je na konkurentskoj osnovi i cije postupak je transparentan, jasno definisan, saglasno principima Bolonjske deklaracije.

Aktivan rad nastavnika i studenata na kvalitetnoj realizaciji modernih studijskih programa je pokazatelj stepena njihove odgovornosti u obrazovnom procesu. Obogaćivanjem forme rada (vježbe u manjim grupama, seminarski radovi, konsultacije itd) studenti postaju aktivni, zainteresovani učesnici obrazovnog procesa. jer sami učestvuju u kreiranju sopstvenog obrazovanja, učestvuju u usvajanju novih modernih znanja, u podizanju kvaliteta nastave, učestvuju u procesima upravljanja institucijom, u studentskom životu, radu Studentskog parlamenta, organima upravljanja itd.

Studenti imaju mogućnost da putem anonimne studentske ankete procjenjuju kvalitet nastave, kvalitet studijskog programa, rad nastavnika i saradnika itd.

5. Resursi za realizaciju osnovnih akademskih studija

5.a Ljudski resursi

U realizaciji studijskog programa osnovnih studija Poslovni menadžment uzeće učešće kompetentni nastavnici i saradnici iz Crne Gore i okruženja (t-1.1). Spisak nastavnika i saradnika koji će učestvovati u realizaciji ovog studijskog programa dostavljen je uz Zahtjev za akreditaciju. Zajedničke discipline, planirane po godinama studija predloženih modula i one discipline koje daju specifičnost samim modulima, njih 44 discipline biće pokrivene nastavnicima koji imaju naučna zvanja od docenta, vanrednog profesora i redovnog profesora. Od ukupnog broja angažovanog osoblja, prema dostavljenim ugovorima o radu, u stalnom random odnosu je 14 nastavnika u izbornim zvanjima i 10 saradnika. Može se konstatovati da Fakultet ispunjava Zakonom propisane standard kada je u pitanju broj nastavnika u akademskim zvanjima a njima u radu pomaže deset saradnika. Broj nastavnika, angažovanih na realizaciji ovog studijskog programa sa kojima je sklopljen ugovor o radu, odgovara odredbama Pravilnika o akreditaciji studijskih programa. Niz poslova koji se odnose na studentska pitanja, ispitnu procedure, pravna pitanja, poslove računovodstva, biblioteke i druge obavlja će administrativno osoblje Fakulteta.

5.b Poslovni prostor

Imajući u vidu djelatnost Fakulteta, broj studenata, rad u grupama, rad u prijedpodnevnim i poslepodnevnim terminima isl., ukazuje na ispunjenost uslova za realizaciju ovog studijskog programa. Prostorije kojima Fakultet za menadžment raspolaže, omogućavaju odvijanje teorijske i praktične nastave. Fakultet raspolaže sa četiri učionice za izvođenje teorijske nastave sa ukupno 224 mjesta, što pokazuje da je ispunjen kriterij od 1,25 m² po studentu. Na Fakultetu postoji 12 mjesta za nesmetan pristup i boravak lica sa invaliditetom. Biblioteka, adekvatne površine, koristi se i kao čitaonica. Studentima je na raspolaganju i prostor Gradske biblioteke i čitaonice "Ivo Vučković" kojoj je

Fakultet ustupio određeni bibliotečki fond udžbevika i druge literature. Takođe, Fakultet raspolaže prostranom računarskom salom sa 26 računara koji su povezani na internet a ostale učionice su opremljene računarom i video-projektorom za izvođenje nastavnih aktivnosti. Studenti mogu da koriste za svoje nastavne aktivnosti: kada je u pitanju sportsko-rekreativna djelatnost tu je sportska dvorana "Topolica" a za kulturne aktivnosti mogu da koriste proctor JP" Kulturni centar" Bar.

Akademskom osoblju stoje na raspolaganju tri prostorije. Studentska služba raspolaže sa dvije kancelarije površine 24,63m². U njima je instalirana informatička oprema i Baza podataka studenata. Služba je vezana na internet a student i nastavnici imaju svoje e-mail adrese, bitne za komuniciranje. Računovodstveni poslovi su povjereni Agenciji za računovodstvene poslove "Numerus" d.o.o. Bar.

Može se konstatovati da Fakultet raspolaže adekvatnim nastavnim sredstima i opremom koje je u funkciji efikasnog odvijanja teorijske i praktične nastave.

5.c Finansiranje

Fakultet za poslovni menadžment od svog osnivanja nije imao finansijskih teškoća i redovno je izmirivao zarade zaposlenih sa zakonskim obavezama prema porezima i doprinosima, obaveze prema dobavljačim mrežijske troškove, štampanje udžbenika i druge materijalne troškove.. Osnovni izvor prihoda Fakulteta čine školarine studenata. Školarine su, uglavnom, redovno izmirivane. Povremeni zastoji su vezani sa finansijskim mogućnostima studenata odnosno njihovih roditelja, kašnjenja zarada i drugih promanja. U takvim situacijama su korišćene mjere reprograma obaveza, racionalizacija troškova uz domaćinsko poslovanje.

5.d Infrastrukturni resursi

Fakultet za poslovni menadžment raspolaže respektabilnim poslovnim prostorom a koji je opremljen modernom opremom, povezanom na internet. Korišćenje opreme i pristup opremi je dobro regulisan jer omogućava široku komunikaciji sa okruženjem, kada je u pitanje opreme za potrebe naučnoistraživačkog rada i student i nastavnici mogu koristiti pogodnosti pristupa bazama podataka itd.

5.e Kompetentnost akademskog osoblja

Fakultet za poslovni menadžment je obezbijedio odgovarajući nastavnički kadar. Sastav i stručnost predmetnih nastavnika, od kojih je preko 40% redovnih i vanrednih profesora, garantuje da će se postići očekivani ishod učenja tokom studija na ovom studijskom programu. Radi se o nastavnicima koji imaju dugogodišnje nastavničko i pedagoško iskustvo ali i praktično iskustvo iz oblasti poslovnih finansija, civilnoj bezbednosti, carini, psihologiji itd. Njihov rad se može mjeriti i brojem publikovanih naučnih i stručnih radova, učešćem na domaćim i međunarodnim naučnoistraživačkim projektima, skupovima itd. Sve poslovne koordinacije na svim nivoima studijama obavlja dekan Fakulteta prof.dr Milenko Radoman sa svojim pomoćnim osobljem.

5.f Monitoring i kvalitet osnovnih akademskih studija

Na Fakultetu za poslovni menadžment se kontrola kvaliteta uzima kao stalan proces a koji se sprovodi kontinuirano metodologijom anketiranja studenata, kontrolom načina i redovnosti odvijanja nastave, kontrolom načina ispitivanja i ocjenjivanja na ispitima. Kontrolu sprovode lica koja rukovode studijskim programima, uz obavezu da se redovno analizira efikasnosti nastavnih aktivnosti.

Strategija obezbjeđivanja kvaliteta zasniva se:

- na opredeljivanju Fakulteta da sistematski i neprekidno radi na unapređivanju kvaliteta svojih studijskih programa;
- odredjivanju subjekata-nosilaca obezbjeđivanja kvaliteta uz definisanje njihovih prava i obaveza (stručna tijela, studenti, nastavno osoblje);
- identifikovanje oblasti obezbjeđivanja kvaliteta (studijski programi, nastava, istraživanja, vrednovanje studenata, udžbenici i literature, resursi, nastavna podrška, vrednovanje procesa upravljanja i dr.);
- opredeljivanje za izgradnju institucionalne culture kvaliteta;
- povezanost obrazovne, naučnoistraživačke, umjetničke i stručne djelatnosti;

Fakultet je na temelju usvojene Strategije obezbjeđivanje kvaliteta stvorio realne preduslove da nastavno osoblje stalno radi na unapređivanju kvaliteta studijskog programa, a da uz konstruktivnu saradnju sa studentima, budu blagovremeno

uradjene neophodne procjene i ocjene svih nastavnih aktivnosti i ocjene rada nosilaca tih aktivnosti od strane samih studenata.

Zaključak Komisije

Komisija za akreditaciju osnovnog akademskog studija **"Poslovni menadžment"** na Fakultetu za poslovni menadžment u Baru, analizirala je Zahtjev za akreditaciju pomenutog studijskog programa i ostalu relevantnu dokumentaciju te na osnovu toga konstatuje da Fakultet za poslovni menadžment Bar ispunjava uslove, standarde i normative predviđene Zakonom za organizovanje osnovnog studijskog programa. Studijski program **Poslovni menadžment** koncipiran je kao moderan i kvalitetan studijski program, uskladjen sa profesionalnim potrebama i usvojenim standardima i kriterijumima a obezbijedjeni su kadrovski i materijalni resursi neophodni za njegovu realizaciju.

Na osnovu svega prethodno navedenog Komisija podnosi Agenciji za kontrolu i obezbedjivanje kvaliteta visokog obrazovanja

PRIJEDLOG

Da se Fakultetu da poslovni menadžment iz Bara izda sertifikat o akreditaciji osnovnog akademskog studija **"Poslovni menadžment"**.

Komisija za akreditaciju

1. Prof. dr Janko Radulović, s.r.

2. Prof. dr Milanko Čabarkapa, s.r.

3. Prof. dr Rajko Gnjata, s.r.

Podgorica, 05.04.2019.g.